

ORATIO

HABITA IN REGIÆ ELECTIO- NIS COMITIIS,

Ab Francisco Buonvisi

Illustrissimo ac Reuerendissimo Domino Archie-
piscopo Thessalonicensi, NUNTIO APOSTOLICO,

Varsavia, die 5. Maij, 1674.

[R. E. H. A. ?]

Inuit aliquando præsentia fa-
mam. At ego dum circumspicio Sacros
Antistites, inclytos Proceres, fortissimos
Equites, in tam præclaram Coronam coaduna-
tos, agnosco Reipubl. Vestræ Maiestatem, longè
fama esse maiorem, coram quâ cum explicare de-
berem Paternas sollicitudines, & incessantes San-
ctitatis Suæ curas excubântes pro custodia Catho-
lici gregis sibi à Deo commissi per vnanimem Ve-
nerabilium Fratrum suorum consensum; dies
me deficeret, antequam possem singula charitatis
Pontificiæ documenta oratione complecti, suffi-
ciet mihi duntaxat peculiarem amorem Sancti-
tatis Suæ erga Serenissimam Rempublicam Ve-
stram testatum facere.

Nec mirum, Apostolicam ipsius mentem, à deo

anxiam esse rerum Vestrarum, spectator enim fuit
in prima sua iuuentute eximia Vestrae Pietatis: &
dum fundamenta legum Sarmaticarum diligenter
inquireret, occurrebat semper præcipua illa Maio-
rum Vestrorum solertia, tuendæ ampliandæque
Religionis Orthodoxæ, sine quâ feliciter Regna sta-
re non possunt.

Inde imbuit iuuenilem animum renerrimo a-
more, quem semper seruauit ac fouit, ita ut videat-
ur præseruatus ab Altissimo ad tam prosperam se-
nectutem, vt rebus Vestris, ab intestina discordia,
& ab immanissimo hoste periclitantibus, præsidio
foret, mittens me Nuntium Extraordinariū quam-
uis tantæ molis non capacem. Coaluit Deo volen-
te interna tranquillitas; cum tamen remaneret sæ-
uissimum bellum externum, non cessauit Aman-
tissimus Pater sollicitare frequentissimis orationib⁹
diuinam bonitatem pro incolumitate tam præcla-
ræ Gentis. Nec irritæ fuerunt Sanctitatis Sux preces,
dum **DEXTERA DOMINI FECIT VIRTUTEM**, & vos
decorauit tam insigni Victoria, quæ sicut in præ-
senti gignit admirationem, ita in futuro vix credi-
bilis forte videbitur.

Sed Posteris considerando strenuitatem vestrâ,
& ea quæ a tot sæculis fecistis, possibilia credent
quæcunq; vultis; non enim deficit nec amplitu-

do Prouinciarum, nec innumerabilis Generosa Nobilitas, nec disciplina Militaris, cui præsent gemina illa fulmina belli, Supremi scilicet Exercituum Vestrorum Duces, cæteri; magni Heroes, qui suo sudore & sanguine triumphales palmas irrigarunt, & Vos hostibus metuendos, Amicis diligendos reddiderunt.

Remanet nunc Respublica orbata suo Principe, sed post Lunam Visniouieciam Othomanicæ formidabilem etiam sequuto suo occasu, sperandum est oriturum fulgentissimum Solem, qui lugubres tempestates dissipet & perennem huic Cælo restituat serenitatem.

Jam vero quia Dextera Domini facit virtutem præcipue cogitandum de Rege vere Catholico, ne Deus Exercituum subtrahendo auxilia, prædam vos faciat inimicorum vestrorum Quid enim ad tantas calamitates redaxit Saul, nisi obedientia negata Factori suo, & Sacerdotale munus indebite sibi assumptum: e contra David custodiendo mandata ipsius, Israeliticæ afflictas res erexit, & felicissimum Regnum Salomoni reliquit, iterum dilaceratum sub Roboamo, in quo paterna Idololatria Iera Numinis vindicta expiauit.

Similia vobis metuere possetis, si sectando praua desideria solum Deum præ oculis non habetis,

retis, & si Reipublicæ amor totum animum vestrum non occuparet. Abundat vere vnusquisq; in proprio sensu, nec de facili alieno iudicio se accomodat, verum si firma fide dixeritis: Ostende quem elegeris, non dubium est Diuinam Maiestatem daturam Vobis Regem publicis priuatq; commodis iuxta mentē vestrā prospecturum.

Fateor Vos habuisse Jagellonem Magnorum Regum Progenitorem ex Idolorum cultore Catholicum factum, quod quamuis prospere illa ætate successerit nunc æquum non est in ambiguum casum certam conijcere Religionem.

Cauendum omnino est á Regē per ambitionem conuerſo, nam si sub ouina pelle Domini cum gregem lupo inuaderet, miserrima strage omnia pollueret; & si villico non fidei Euangelica seges committeretur, statim ipsam zizania suffocarent. Cum enim Vestri Reges potiantur autoritate distribuendi officia, si quis daretur in corde malus prauis Senatoribus implet Subsellia, & antequam Polonia lethalem morbum cognosceret, sentiret ac ingemisceret se iam esse corruptam.

Tutiora itaq; consilia in re tanti momenti sunt amplectenda, nec conuiuendum ijs qui veram pietatem fouent, ne postea sera & inutili poenitent-

nitentia ducti cogantur dicere: vñh mihi quia tacui.

Hoc solum vt Catholicum Principem eligatis enixe petit Sanctissimus & Amantissimus Pater, ne tam calamitosa memoria ad posteros transeat ipso regente Ecclesiam, Sarmatiam fuisse depravatam, sed quia aurea illa lex, Rex Catholicus esto, certam reddit Sanctitatem Suam Vestrae Pietatis, hac de re pluribus supersedeo.

Restat vt concordem & citam Electionem Sanctitatis Sux nomine Vobis obsequentissimis Filijs suis, humillimis meis precibus suadeam, neq; in hoc multum adlaborabo, scitis enim Regna in se diuisa desolari, & amputato capite languescere membra.

Nec vnquam maior necessitas Thronum vacuam implendi, cum adhuc habeatis intra fines Regni immanissimum hostem irritatum magis quam victum, scitis ipsum frementem, pro inusitata clade accepta spirare minas meditari vindictam Tartaros stimulare ad praedam. Amicos vestros ad inuidiam concitare, ne altius gloria vestra tollatur, & si diuturnis altercationibus bellicosa Nobilitas distineretur ad Vistulam eo tempore quo victoriosa vexilla ad Istrum Deo fauente transferri possent, carperent certe multum ex vestris triumphis caeteras Nationes dicendo; vincere scire Polonos, sed nescire vti victoria.

Vicit Annibal & multoties vicit, sed intempe-
stiuè morando apud Capuam celsit in prædam
victi, de hoc timere non debeo, dum video tot
Senatores tot Equites prudentes simul & fortes,
verum quia magna momēta rerum ictu oculi dila-
buntur, iterum rogo vos vt citissime talē Regem eli-
gatis, de quo dici possit quod de Alexandro Seuero
factum ipsum fuisse ad remedium humani generis
nec fraudabitur tali encomio vester Princeps, si
communes hostes propulsando Christianitatem
totam reddiderit securam.

Non opusest Vobis in memoriam redigere,
quod, neque quies gentium sine armis, neque
arma sine stipendijs neque stipendia sine tributis
haberi queunt. Multum sanè passi fuistis à bello
Cosacico, Tartarico, Moscico, Suecico & Tran-
siluanico, nec minora mala intestinæ discordiæ
peperere. exhaustam etiam reddidere Rempubli-
cam commercia imminuta, pestilentix, fames,
& frequētes Seytharum excursiones, vnde deso-
latio in agris, solitudo in Urbibus, pauperies in
Prouincijs, si autem considerabitis quanta secu-
ritas Vxoribus Vestris Filijs, Patriæ & Auitæ Re-
ligioni futura sit, non parcetis pecuniæ qui San-
guinem vestrum Reipublicæ tam profusè donastis.

Non deficiet Sanctitas suâ Pastoralis suo mune-
ri &

ri, & cum tranmiserit quod angustia Aerarum Pontificum permiserunt, decimas Italicas imposuit, subsidia Ecclesiasticorum in hoc Regno concessit, aliquos iam S. Romanae Ecclesiae Cardinales exemplo suo mouit ad liberalitatem, & denique Catholicos Principes incessanter ad pacem urget, ut coniunctis viribus communi hosti occurratur & sperandum pari benedictione Omnipotentem Deum pijsima Sanctitatis Suae vota prosperaturum, prout hactenus illa non est frustratus.

Agitur Vigilantissimi Antistites, Praestantissimi Proceres, Generosi Equites, de bello necessario, non pendente a vestra voluntate, nec vnquam constanti tranquillitate potiemini, nisi fracto hoste nouis cladibus; offeret forsan pacem barbaro more fictam ut vires a fortitudine vestra debilitatas, tractu temporis colligat, renouaturus bellum magis saeuum Magis periculosum.

Instandum igitur trepidantibus & tunc inconcussa pax erit, quando experientia magistra discant, talem esse Nobilissimam Sarmatiae Gentem quae toto Orbe labante, sola compescere potest rapidissimum Torrentem Christianas Prouincias vndequaue deuantem.

Exaltabunt Vos caeterae Nationes immensis laudibus tanquam suos liberatores; benedicent vos
miser-

miserrimi Populi, ad inēuitabilem seruitutē
semper expositi, & sub Vestra tutela, Apostoli-
ca Fides requiescet.

Eligite interim concordibus suffragijs Ortho-
doxum Principem, & rependite hoc beneficium
Sanctissimo Patri CLEMENTI X. qui pro Vestra
incolumitate tot lachrymas fudit, nec vn-
quam fatigare cessabit Diuinam Clementi-
am quousque Vobis dilectissimis
Filijs suis omnia fausta & felicia
eveniant.

